

SUSANNE DAHLGREN, 2013

Etelä-Jemenin itsenäisyysliike on vallannut julkisen tilan Adenissa. Pääkadulla järjestetään joukkokokouksia ja mainoskylttien paikalle on pantu kuolleiden tovereiden kuvia.

Lähi-idän taistelut

Tämä lehti pureutuu muun muassa Jemenin ja Syyrian konflikteihin. Jemenissä nälänhätä on leviämässä myös niille alueille, joilla ei taistella. Syynä ei ole pelkästään sota vaan lännen tukeman presidentti **Adrabbu Mansur Hadin** hallinnon virheet. **Susanne Dahlgren** kertoo Jemenin sodan taustoista ja esittää kirjoituksessaan eväitä, joilla rauhaan päästäisiin.

Syyrian sota on tämän hetken ymmärryksen mukaan päätymässä Venäjän tukeman presidentti **Bashar Al Assadin** voittoon, mutta rauhaan on vielä matkaa ja uhkana on sodan leviäminen Iraniin. Syyrian sotaa analysoiva dosentti **Pertti Multasen** artikkeli herätti kritiikkiä jo ennen paperilehden ilmestymistä. AKYS-tiedotteessa on tilaa erilaisille perustelluille näkemyksille. Kirjoittajien asiantuntemukseen pohjautuvat artikkelit antavat virikkeitä lukijoiden omalle kannanmuodostukselle ja solidaarisuustoiminnalle.

Palestiinalaiset ovat tänä vuonna saaneet tuntea USA-Israel-akselin rautaisen otteen. USA:n tuen pudottaminen YK:n alaiselta palestiinalaispakolaisia auttavalta UNRWAlta 350 miljoonasta 60 miljoonaan oli vuoden alussa iso isku palestiinalaisten koulutukselle ja terveydenhuollolle niin Pa-

lestiin alueella kuin maanpaossakin. Elokuussa USA katkaisi lopunkin tuen. USA:n päätös siirtää lähetystönsä Jerusalemiin on jättituki Israelin tavoitteelle ottaa haltuunsa koko Jerusalem. Israelin heinäkuinen perustuslaki sulkee kansalaisoikeudet arabeilta eli viidennekseltä Israelin kansalaisista. Elokuussa USA ilmoitti poistavansa palestiinalaisten lähetystön Washingtonista. Syyskuussa Israelin puolustusministeriön asianajaja **Arnon Harel** puolusti Israelin siirtokuntia Länsirannalla toteamalla, että Israelilla on oikeus rikkoa ulkomaiden suvereniteettiä eikä Länsiranta muodosta poikkeusta. Näin helposti – hokkus pokkus – laittomat siirtokunnat muuttuivat laillisiksi ja Israel katsoo voitavansa perustaa niitä minne vaan. Lisäksi USA haluaa evätä paluuoikeuden 90 prosentilta pakolaisia.

Gazan 30.3. alkaneseen, YK:n päätöslauselman mukaista paluuoikeutta vaatineeseen Suuren Paluun marssiin Israel on vastannut asein. **Kaarlo Kramsun** Suomen nuijasodan sankarin, **Jaako Ilkan**, suuhun panemat sanat: ”*kauniimpi orjan elämää on kuolo hirsipuussa*” kuvannevat sitä epätoivoa ja tahtoa jatkaa protesteja, jota henkensä alttiiksi panevat gazalaisnuoret kokevat. Hamas

ilmoitti 25.9. marssin jatkuvan, kunnes Gaza on saanut vapautensa. Uusia uhreja tulee jatkuvasti.

AKYS jatkaa Palestiinan tukemista Länsirannalla ja Gazassa sekä rahoittaa kummituella Libanonin pakolaisleirien perheitä ja UM-tuen avulla leirien perheneuvoloita. Tuki, jonka pystymme välittämään, on palestiinalaisten menettämään USA-tukeen verrattuna vähäinen. Kun USA:n suurleikkaukset UNRWAlle julkistettiin, monet Euroopan maat päättivät kasvattaa tukea palestiinalaisille, vaikka tiesivät, etteivät pysty täyttämään USA:n jättämää aukkoa. Samoin AKYS pyrkii kasvattamaan omaa apuaan. Pienenä järjestönä pystymme pitämään avun saajiin suoran kontaktin, mikä merkitsee sitä, että apumme vastaanottajat saavat myös merkittävää henkistä tukea.

AKYSin tukitilit löytyvät AKYS-tiedotteen sivulta 7. Niille toivoisimme uusia tukijoita. Ja uudet tekijätkin olisivat tervetulleita joukkoomme.

5.10.2018

*Ilona Junka
puheenjohtaja*

Diasporan arkkitehtuuri

Autoja ei ole tai ehkä varmasti olisi, jos tien leveys sallisi ne. Kuulen vain askellukseni. Kävelen vaaleiden kiviseinien ympäröimänä betonitiellä, joka on joistain kohdin rikkoutunut, ja tunnen jalkapohjassani tien hiekan pehmeiden kovia kiviä vasten. Olen alkanut tottua tien epätasaisuuteen ja kadun reunoja osittain peittävien roskien lemuun, mutta pidän silti katseeni tiukasti maassa toisin kuin paikalliset. Näytän samanlaiselta, mutta olen silti niin erilainen. Saan katseita ja kysymyksiä: ”Kuka olet ja mistä tulet?”

En pääse kysymyksiä karkuun. Tuntuu siltä, että minua ympäröivät korkeat kiviset talot ja niiden välissä olevat ahtaat pimeät kujat toistavat samoja kysymyksiä kuin paikalliset. Kaikki haluavat tietää tarinani. En pääse karkuun. Katson ylös vain huomatakseni, että olen saarrettu. En näe taivasta kunnolla, vaan juuri pääni yläpuolella roikkuu tiheä kaapeleiden verkosto, jonka loppua en kykene hahmottamaan. Pienet ja isot värittömät kaapelit ovat ikään kuin hämähäkinseittejä ja osa niistä on sidottu kimpuiksi. Tuntuu siltä kuin kaapeliverkko olisi painumassa päälleni. Miten olen edes päättynyt tällaiseen paikkaan?

Tarinani alkaa minulle erityisestä talosta täällä. Betonisen talon viininpunaiset metalliset ulko-ovet olivat päivisin aina auki ja niistä hämärälle kadulle tulviva valo kutsui luokseen. Astuin kynnyksen yli pieneen eteiseen, talo tuoksui tuoreelle leivälle ja vahvalle arabikahville. Eteisessä ei ollut mitään vaaleiden kivilaattojen lisäksi, mutta edessäni oli toinen avonainen ovi. Ennen kuin otin askeleen sisemmäs kiinnitin huomioni kivirappusiin, jotka johtivat talon ylempiin kerroksiin ja niillä oleviin erilaisiin vaatimattomiin kasveihin, jotka oli istutettu terästölkkeihin ja muovisten vesikanisterien puolikkaisiin. Toivoin samalla näkeväni kadulta sisään tulleita kissoja rappusilla kasvien välissä leikkimässä, mutta tällä kertaa niitä ei ollut. Oli rauhallista. Kissat toivat mukanaan eloa ja ne olivat aina tervetulleita tähän taloon. Talo tarjosi niille suojaa kadulta, juotavaa ja syötävää – muttei koskaan vanginnut niitä seinänsä sisälle. Ne saivat olla vapaita, toisin kuin talon asukkaat.

Taloa ei oltu rakennettu pysyvään asumiseen, eikä myöskään koko asuinalueetta. Kaiken piti olla väliaikaista. Olemme Libanonin pohjoisosissa sijaitsevan palestiinalaisten pakolaisleirin Nahr el-Baredin vanhimmalla asuinalueella. Teltat olivat alkaneet muuttua taloiksi tai ainakin niiden kaltaisiksi. Kaksi sukupolvea myöhemmin kävelen samaisten rakennusten välissä olevilla kujilla ja katson taloja, joiden paikalla vielä vuonna 1948 oli vain telttoja. Vuosikymmenet jättivät jälkensä alueen taloihin ja isovanhempieni talo myöskin huokui halusta kertoa tarinaa diasporasta.

Talon keskellä oli laaja tyhjä aukio, jonka vasemmassa nurkassa oli kuivamuonapurkkeja ja kattiloita täynnä oleva ahdas keittiö. Mielenkiintoisinta keittiössä olivat kuitenkin sen vesiliitän-

nät, jotka vahvistivat kuvaa talon väliaikaisuudesta. Kaikki vettä tarvitsevat osat olivat mahdollisimman lähekkäin, koska monimutkaiset johtoliitännät olisivat tarkoittaneet pysyvää ottilaa. Siksi keittiön nurkassa sijaitsi suihkutilla, jonka seinämän takana keittiön puolella oli tiskiallas ja pesukone. Keittiön seinän toisella puolella aulassa taas oli vesihana, koska vessaan sitä ei saanut mahdutettua. Talossa oli vain yksi hyvin ahdas ja yksinkertainen reikävessahuone, ja se sijaitsi heti eteisessä katuja vasten, jotta sen voisi yhdistää alueen asukkaiden luomaan yhteiseen viemäriverkkoon, joka kulki kävelykadun alta. Olen kuullut joitain tarinoita viemäriverkoston luomisesta, mutta en muista kovin paljoa. En kuitenkaan voi muuta kuin kuvitella asukkaiden talkoohenkeä, kaivamista ja pinnistelyä – viemäriverkoston puuttuminen olisi muuten ollut vakava terveys- ja hygieniariski kaikille alueella liikkuville. **Asukkaiden oli opittava pärjäämään omillaan jo alusta lähtien, koska valtio tai kaupunki ei suoraan puuttunut pakolaisleireihin tai lähettänyt viranomaisiaan sinne.** Paitsi vasta vuonna 2007.

Nahr el-Baredin asukkaat olivat jo aikaisemmin menettäneet kotimaansa, mutta sitten noin 60 vuoden jälkeen asukkaat joutuivat lähtemään taas liikkeelle. Valtiosta poistuminen ei ollut tällä kertaa vaihtoehto, olihan Libanonista muodostunut vankila palestiinalaisille pakolaisille, joille valtio ei ole suostunut myöntämään kansalaisuutta vedoten ”konfliktin väliaikaisuuteen ja pakolaisten paluuoikeuteen”. **Palestiinalaiset eivät saaneet juurtua Libanoniin, mutta valtios- ta poistuminen ei passittomalta helposti onnistunut.** Vuonna 2007 palestiinalaisille annettiin lisää koettelemuksia: Libanonin armeija aloitti sotilaallisen operaation ja Nahr el-Bared toimi taistelulenttänä. Uutisten mukaan armeija taisteli

al-Fatahin joukkoja vastaan ja paikallisten keskuudessa kadulla huhuttiin alueelle aikaisemmin muuttaneista yksittäisistä muukalaisista, mikä oli harvinaista alueelle muodostuneen historian valossa. Sodan toisesta osapuolesta liikkui paljon asioita. Minua taas kiinnostivat Nahr el-Baredin betoniset kadut ja talojen väliset ahtaat kujat, joita pitkin pieneä kuljin syvälle kohti sen vanhin- ta aluetta isovanhempieni talon luo. Halusin tietää, mitä talolle kuului.

Sota oli samana vuonna ohi ja asukkaat saivat armeijalta luvan palata takaisin Nahr el-Barediin. Tunnelma oli raskas. Tuhoa oli kaikkialla. Luodit olivat iskeytyneet syvälle talojen puisiin osiin ja aiheuttaneet betoniin ilkeitä pintanaarmuja. Olin voinut jopa kuulla talojen vaikkerruksen ja itkun niitä katsellessa. Osa taloista oli myös saanut osumia pudotetuista pommeista, ja betonin välistä pilkisti rautatankoja ikään kuin haavakoh- tana. Talojen perusteet olivat järkkyneet ja taloja oli lopulta romahtanut. Jäljelle jäi raunioita, pelkkiä muistoja. Joidenkin talojen sisäänkäynnit taas oli merkitty graffiteilla merkiksi toisille sotilaille, että taloissa oli käyty ja arvotavarat viety, mikä ei korruptoituneessa valtiossa yllättänyt. Syytetyt liekit hoitivat lopun: ne nielivät jäljelle jääneen irtaimiston ja maalasivat paikat mustiksi. Olin voinut kuvitella talojen huudot liekki- en syödessä niitä sisältäpäin. Ainoa virhe, mihin palestiinalaisten talot sortuivat, oli rakentajiensa majoittaminen. Taloja ei koskaan oltu tarkoitettu vakituisiksi palestiinalaisille pakolaisille.

Mitä tulee isovanhempieni taloon, se on pois- sa. Jäljellä on vain pelkkä muisto. Asukkaiden tarina ei kuitenkaan päättynyt siihen. Tämä kaikki on väliaikaista, näin meille sanottiin.

Noor Assad

Jälleenrakennus on Nahr el-Baredissa yhä kesken.

SIRKKU KIVISTÖ

Valmiina matkalle pakolaisleireihin

Arabikansojen ystävyysseurassa halutaan, että suomalaiset kummit tietävät lasten, heidän perheidensä ja lasten parissa työskentelevien arjesta Libanonin palestiinalaisleireissä. Ryhmä, johon kuuluu sekä järjestö-aktiiveja että kummeja, matkusti syyskuussa leireihin. Jutussa ensimmäistä kertaa Libanoniin lähtevät kertovat odotuksistaan ennen matkaa.

Veera Nieminen on uusi tekijä paitsi Libanonin palestiinalaisleireissä myös Arabikansojen ystävyysseurassa (AKYS). Ennen matkaa hän ehti kuitenkin järjestää Shatilan pakolaisleirissä, Libanonin pääkaupungissa Beirutissa, asuville sisaruksille kummit Suomesta.

– Äiti ja isäpuoli rupesivat kummeiksi. Heidän kummilapsensa ovat 5- ja 7-vuotiaat sisarukset. Nieminen aikoo tavata vanhempiensa kummilapset Libanonin-matkalla.

– Tiedän lapsista vain taustat. Kummius on kesällä alkanut, eikä yhteydenpitoa lasten tai heidän perheensä kanssa ole vielä ollut. Kummilasten tapaamiset ovat yksi osa matkaa.

– Yleisesti minua kiinnostaa kuulla, millaisten asioiden kanssa ihmiset kamppailevat, mutta kuulla myös siitä, millaisia voimavaroja he löytävät vaikeissa oloissa ja mikä ihmisiä auttaa arjessa. Veera Nieminen on ammatiltaan psykologi, joka työskentelee kouluilla. Hän toimii myös Psykologien Sosiaalinen Vastuu ry:ssä (PSV), jonka kanssa AKYS tekee tiivistä yhteistyötä.

Järjestöllä on yhteinen kumppanijärjestö, Beit Atfal Assumoud (BAS) Libanonissa. Järjestöjen hanke keskittyy mielenterveystyöhön palestiinalaislasten ja heidän perheidensä keskuudessa. Kun Nieminen kuuli asiasta koordinaattori **Sirkku Kivistöltä**, hän piti hanketta niin kiinnostavana, että ryhtyi auttamaan kummimatkan järjestämisessä. Libanoniin hän lähtee avoimin mielin.

– Koska olen uusi tässä toiminnassa, en oikein tietä, mitä odottaa. On mielenkiintoista päästä käymään palestiinalaisleireissä ja nähdä, millaista elämä siellä on. Matka herättää varmasti paljon ajatuksia, osa vastaantulevista asioista saattaa järkyttääkin.

Kurkistus lastentarhan arkeen

Libanonin ensikertalaisista matkaa odottaa myös **Paula Lähteenaho**. Hän kuuluu yli kahdenkymmenen hengen kummiryhmään, joka rahoittaa Ein El-Helwin leirissä olevan lastentarhan toimintaa eteläisessä Libanonissa.

– Tämä alkoi siitä, kun pidimme yhteiset 120-vuotisjuhlat ystäväni **Pertti Leinon** kanssa. Emme toivoneet lahjoja vaan pyysimme rahaa

Kun ihmisille puhuu palestiinalaisten tilanteesta, moni haluaa mukaan solidaarisuustyöhön, sanovat Paula Lähteenaho (vas.) ja Veera Nieminen.

palestiinalaislapsille.

Yhteistyössä Sirkku Kivistön kanssa päätettiin, että päiväkotikummius olisi sopiva tukimuoto. Kummien ryhmässä osallistujat vaihtuvat hiukan vuosittain, ja vain osa jäsenistä on mukana pysyvästi. Joustava on paitsi joukko, myös mukana olevien lahjoittaman rahan määrä.

– Jokainen osallistuu hyväksi kokemallaan summalla.

Tämä toimii hyvin, ja sovittu summa saadaan kokoon joka vuosi. Varoilla katetaan kuukausittaisia päiväkotimaksuja niille palestiinalaislapsille, joiden perheillä ei muutoin olisi varaa laittaa pientään lastentarhaan. Lisäksi rahaa menee lastentarhan pyörittämisestä aiheutuviin kuluihin ja lastentarhanopettajan palkkaan.

Lähteenaho kertoo, että lapset lähettävät kummeille piirustuksia, joita jaetaan ryhmässä. Kaikista lapsista saadaan myös vuosittain raportti AKYS:iltä. Nyt Paula Lähteenaho haluaa tutustua lastentarhan toimintaan lähemmin.

– Matkalla eniten odotan lastentarhanopettajan ja lasten kohtaamista – onhan se ihan eri asia kuin nähdä heistä kuvia!

– Muuten käyn Libanonissa niissä paikoissa, joihin minut viedään, Lähteenaho naurahtaa.

Matkaohjelmassa on käyntejä eri pakolaisleireissä: ainakin Pohjois-Libanonissa sijaitsevassa Nahr El-Baredin leirissä ja pääkaupunki Beirutin leireistä Shatilassa ja Bour El-Barajnehissa. Matka osuu Sabran ja Shatilan verilöylyn muistoviihkölle ja pitää sisällään esimerkiksi vierailuja marttyyrien perheisiin.

Katse aina maailmalle

Paula Lähteenahon poika työstää tällä hetkellä väitöskirjaa Beirutissa, joten Libanon on tuttu siitä kautta. Se, että juuri palestiinalaisten auttaminen alkoi kiinnostaa, taisi olla osittain pojan ansiota. Tämä oli aiemmin ollut vapaaehtoistyössä Palestiinassa, vastustamassa Israelin siirtokuntia paikallisen järjestön apuna.

– Ehkä tämä tuli sitä kautta. Mutta itse asiassa minun on jälkepäin vaikea muistaa, miksi olen lähtenyt mukaan juuri tähän toimintaan. Siitä on tullut tapa.

Selvää on se, että Lähteenahon näkökulma elämään on aina ollut kansainvälinen.

Hän on nykyisin eläkkeellä ja työskenteli aiemmin laboratorionhoitajana. 1980-luvulla hän oli töissä sairaalassa Saudi-Arabiassa.

– Ja solidaarisuustyö vain kuuluu siihen, miten ajattelen maailmasta. Ihmiset ovat kaikkialla samanlaisia ja ahdingossa olevia pitää auttaa. Uskon, että kummilapsille on tärkeää, että kaukanakin on ihmisiä, jotka välittävät heistä.

Myös Veera Nieminen muistaa olleensa kiinnostunut kansainvälisestä solidaarisuustyöstä aina.

– Tapaa yhdistää sitä ammattiini en ollut aiemmin löytänyt. Nyt olen innoissani, että AKYS:in Libanonin hanke tuli vastaan. Että pääsen näkemään ja tekemään asioita sen kautta!

Nieminen lisää vielä, että maailmankuvan avartaminen on aina tarpeen.

– Omassa ja muissakin ammateissa.

Hanna Hirvonen

Jemenissä rakennetaan samalla kun sota tuhoaa elinkeinot

Jemenin konflikti alkoi sisällissotana, johon ulkovallat puuttuivat. Onko maahan mahdollista saada rauha?

Sota Jemenissä siirtyy pian neljännelle vuodelleen. Ongelmat Jemenin maaperällä alkoivat, kun Huthi-liikkeenä tunnetut pohjoisen vuoristoseudun taistelijat valloittivat pääkaupunki Sanaan ja karkottivat presidentti **Abdrabbu Mansur Hadin** maanpakoon. Sanaan valtaus oli mahdollista sen jälkeen, kun Huthit tekivät strategisen liiton aiemman vihollisensa, entisen presidentti **Ali Abdullah Salehin** kanssa. Saleh oli joutunut luovuttamaan asemansa varapresidentti Hadille arabikevään kansannousun seurauksena.

Huthien vallankaappaus sai tukea pohjoisen heimoilta, joiden suhde entiseen presidenttiin on ollut vuosikymmenten ajan vahva. Sen sijaan maan länsiosassa ja idässä, sekä entisen itsenäisen valtion muodostaneessa etelässä ei vuoriston kouluttamattomien miesten valtaannousua hyväksytty.

Alusta lähtien oli selvää, että Salehin ja Huthien liitto on taktinen eikä perustu yhteiseen poliittiseen näkemykseen. Vanha kettu Saleh laittoi vastustajansa pelaamaan toisiaan vastaan. Siksi oli nähtävissä, että Huthien valloitusretki tulee saamaan rajun vastaiskun. Sota syttyi maaliskuussa 2015, kun Huthien joukot vyöryivät kohti etelän Adenia. Pian Jemenin ikuinen ongelmanaapuri Saudi-Arabia puuttui sotaan. Vaikka Saleh luuli sodan olevan Huthien loppu, onnistuivat nämä päinvastoin vahvistamaan asemaansa. Huthien tuhoutumisen sijaan Saleh itse sai nähdä valtapelinsä kääntyvän itseään vastaan. Huthit surmasivat hänet viime joulukuussa.

Saudi-Arabia puuttuu peliin

Saudi-Arabialle on kautta vuosien ollut tärkeää, että naapuri Jemenissä on sille lojaali hallitsija. Vahvistaakseen asemaansa Arabian niemimaan johtavana valtiona se on käyttänyt sekä keppiä että porkkanaa mm. pitämällä jemeniläisiä heimojohtajia palkkalistoillaan. Huthien sotajoukkojen vyöryessä kohti Adenia nähtiin Riadissa mahdollisuus puuttua sotilaallisesti naapurimaan tilanteeseen. Laillisuuden kaapuun hyökkäys saatiin puettua, kun presidentti Hadi esitti arabimaiden koalitiolle kutsun puuttua Jemenin sisällissotaan.

Sodan arkkitehtina Riadissa on pidetty puolustusministeri, ja sittemmin kruununprinssi **Muhammad Bin Salmania**, lempinimeltään MBS. Jemenin operaation piti olla ohi muutamassa viikossa ja sen tarkoitus oli osoittaa MBS:n vastustajille kuningashuoneen sisällä nuorehkon prinssin

kyvykkyys johtaa maata. Sen sijaan Saudi-Arabia on juuttunut huippukalliiseen sotaan, jossa sen tekemät ilmapommitukset nousevat jatkuvasti otsikkoihin siviiliuhrien takia. Varsinaista sotilaallista menestystä koalition puolelta on nähty vain silloin, kun paikallisesti muodostetut aseelliset ryhmät, puolustuskomiteat, ovat vallanneet alueitaan takaisin. Näitä ryhmiä on taisteluissa tukenut Yhdistyneiden arabiemiirikuntien liiton maavoimat, joka on myös kouluttanut sotilaallisesti kokemattomia paikallisjoukkoja.

Jemenin sota on tuottanut suunnatonta kärsimystä koko väestölle. Parannettavissa olevat kulkuaudit kuten kurkkumätä ja kolera ovat lähteneet leviämään ja Saudien ylläpitämä satamien ja lentokenttien saarto on saanut ruoka- ja lääketarvikekuljetukset keskeytymään. Reilu kaksi kolmannesta väestöstä on nälkäavun varassa. YK:n mukaan Jemenissä koetaan aikakautemme laajin humanitaarinen katastrofi.

Kolmivuotinen sota on tuonut esiin muutakin, mm. sen kuinka vahva arabikevään 2011 kansanliike korruptoitumattoman hallinnon puolesta on Jemenissä. Tämän liikkeen syrjäyttäminen vuonna 2011 länsimaiden ja Persianlahden maiden johdolla tehdyssä sopimuksessa loi sen poliittisen tilanteen, josta syöksykierre sotaan alkoi. Sopimuksen seurauksena Saleh luovutti presidentinpaikkansa varapresidentti Hadille, mutta sai jäädä mukaan politiikkaan ja pitää valtion varoista anastamansa miljoonat.

Sodan varjossa

Miltä sodan runtelemassa Jemenissä näyttää kadunmiehen ja -naisen näkökulmasta? Ruuan ja veden saanti on paikoin vaikeaa ja ihmiset joutuvat nojautumaan sukulais- ja naapurisuusverkostoihin selviytyäkseen. Kadulla kerjäävien määrä on moninkertaistunut. Jatkuvat sähkökatkot tekevät elämän vaikeaksi tukahduttavassa kuumuudessa. Monet sairaalat on joko pommitettu tai ne ovat joutuneet supistamaan toimintaansa mm. sähkösaannin ongelmien takia. Maaseudun alueilla, joilla amerikkalaiset jahtavat jihadistiteja, eletään jatkuvan pelon vallassa: milloin virhelaukaus osuu meidän taloon?

Huolimatta pommituksista alkoi Sanaassa uusi kouluvuosi tämän vuoden syyskuun alussa. Hadin julistamassa väliaikaisessa pääkaupungissa Adenissa sen sijaan ei kouluihin päästy palaamaan, siitä huolimatta, että taistelut kaupungissa päättyivät jo kesällä 2015. Syynä olivat mielenosoitukset Hadin epäonnistunutta hallintoa kohtaan.

Protestit saivat kansan kaduille sen jälkeen, kun valuutta Jemenin rial nytkähti rajusti alaspäin. Sodan alkuun verrattuna valuutta on menettänyt jopa puolet arvostaan. Kun julkisen sek-

SUSANNE DAHLGREN 2013

Etelän liikkeen naiset haluavat saada takaisin oikeutensa, jotka Jemenien yhdistyminen 1990 tuhosi.

torin työntekijät, joita Jemenissä on enemmistö palkansaajista, ovat jo kahden vuoden ajan turhaan odottaneet palkkojaan, voi ymmärtää kansalaisten suuttumuksen. Samanaikaisesti Hadin hallinnon omat virkamiehet ovat osoittaneet, kuinka pääministerin ympärillä pyörii laaja korruptiopiiri.

Saudi-Arabia väittää käyvänsä sotaa palauttaakseen Hadin valtaan ja pysäyttääkseen Iranin vaikutusvallan kasvun. Kolmen vuoden aikana se on saanut aikaan ensinnäkin sen, että Hadin kannatuspohja maan sisällä on kadonnut olemattomiin, ja toiseksi Iranin todellisen avun Hutheilte. Iranin toimittamalla ohjuksilla on ammuttu kohti Riadin lentokenttää ja uhattu Abu Dhabin pommittamista. Eristettyään Huthit kansainvälinen yhteisö on ajanut heidät Iranin syliin. Jemenissä ei Iranilla ole kannatusta ja muutenkin jemeniläiset näkevät sodan omien tavoitteittensa kautta. Viime kädessä yksikään sisällissodan osapuoli ei halua ulkovaltoja sanelemaan poliittisia valintojaan.

Vaikka sota nousee otsikkoihin vain Saudien epäonnistuneiden ilmapommitusten, koleraepidemian ja al-Qaidan iskujen takia, tapahtuu maan sisällä positiivisiakin asioita. Yksi näistä on idässä sijaitsevan Maribin kaupungin nousu kuokoistukseen. Kaupunki on onnistunut luomaan työpaikkoja ja vaurautta, eikä pelkästään käyttämällä sotataloutta hyväkseen. Vapauduttuaan taisteluista Hutheja vastaan kaupungin kuvernööri onnistui irrottautumaan myös presidentti Hadin huonosta hallinnosta. Kaupungin turvallinen ilmapiiri houkuttelee investointeja.

Varsinkin etelän kaupunkeja piinaavat turval-

lisuusongelmat. Vaikka jihadistit ovat aseveljiä taistelussa Hutheja vastaan, on al-Qaida suunnannut valtaosan iskuistaan liittolaisiaan vastaan. Jemeniläiset selittävät tämän sillä, että entinen presidentti Saleh lähipiireineen on kautta vuosien ollut tunnettu al-Qaidan iskujen tilaajana. Salehin kuoleman jälkeen iskujen määrä onkin romahtanut mutta ei kokonaan loppunut. Terroriiskut voidaan nähdä sodankäynnin muotona osana konfliktia.

Kansannousu jatkuu

Jemenin kansannousu arabikeväänä 2011 oli yksi arabimaiden suurimpia. Ulkovaltojen luoma tämä kompromissi Salehin kanssa saman vuoden loppulla ei ole lannistanut vihaista kansaa. Osaltaan myös Huthien kansannousu on osa arabikevään liikehdintää, vaikka sen tausta on vuosikymmenen takaisissa tapahtumissa maan pohjoisosassa. Huthit kokosivat voimansa alueidensa marginalisointia ja alueelle pesiytynyttä äärisunnalaisuuden nousua vastaan. Toisella puolella maata, entisen Etelä-Jemenin alueella, puolestaan 2000-luvulla alkanut kansannousu Sanaan hallintoa vastaan on sekin vain kiihtynyt sodan oloissa.

Jemenien yhdistyminen toteutettiin vuonna 1990 ilman suurempia suunnitelmia ja pian etelän väki sai huomata kuinka heidän elinkeinonsa ja maaomaisuutensa joko tuhottiin tai jaettiin Sanaan eliitin kesken. Ensimmäinen sisällissota käytiin jo 1994, ja sen jälkeen on etelän ihmisten syrjintä julkisissa viroissa ja armeijassa tullut järjestelmälliseksi. Vuonna 2007 joukko armeijasta erotettuja upseereita perusti Etelän liikkeen, jo-

ta jemeniläiset kutsuvat nimellä *hirak*, liike. Liike ajaa etelän itsenäisyyden palauttamista.

Oman valtion kannatus on sodan oloissa laajentunut valtavasti; Sanaan alaisuuteen ei haluta, oli maan johdossa sitten Huthit tai Hadi. Liike suhtautuu nostalgisesti Etelä-Jemenin aiempiin saavutuksiin koulutuksen, terveydenhoidon ja kulttuurielämän aloilla. Naisten korostunut asema yhteiskunnan eri sektoreilla on myös asia, joka halutaan takaisin. Viime vuonna perustettu Etelän siirtymäkauden neuvosto yhdistää poliittisia voimia sulttaaneista sosialisteihin ja koottaa hirakia laajemmin eri poliittisia voimia. Se vaatii öljytulojen käyttöä köyhyiden poistamiseen, rehtiä hallintoa ja tasaveroista kansalaisuutta. Etelä-Jemeniä leimannutta yksipuoluevaltaa ei haluta takaisin. Liikkeen tavoitteena on pitää myös kenraalit, heimojohtajat ja uskonmiehet politiikan ulkopuolella.

Miten loppu sodalle?

Johtavat länsimaat ovat asettuneet Saudi-Arabian tueksi Jemenin pommittamisessa kivikaudelle. Tutkijat ovat osoittaneet, että pommituksen kohteeksi on järjestelmällisesti joutunut siviili-kohteiden lisäksi historiallinen kulttuuriperintö ja maanviljely. Saudiprinssin vierailut Yhdysvaltoihin ja Britanniaan ovat tuoneet mukanaan sopimuksia, joiden turvin Saudien puuttuminen Jemenin asioihin sinetöitiin vuosikymmeniksi eteenpäin. Ulkovaltojen ylimielisyys tuli esiin myös Yhdysvaltain entisen Jemenin-suurlähettilään vaatimuksessa, että Jemenin tulee hyväksyttävä poliittiset ratkaisunsa nk. kvintetin jäsenmail-

la, joihin mm. Saudi-Arabia kuuluu.

Länsivallat ja niiden mukana Suomi tukevat kestäväntä ratkaisua Jemenin konfliktiin. Jemeniläisten tulee saada itse valita tiensä. Etelän maakunnissa on voimakas halu palauttaa valtiollinen itsenäisyys. Hutheilla on oikeus rakentaa asuinalueitaan ilman äärisunnalaista häirintää. Maa voitaisiin tilapäisesti jakaa neljään sektoriin ja pääkaupunki siirtää väestömäärältään suurimpaan Ta'izzin kaupunkiin. Huthien suostumiselle rauhanprosessiin voisi olla hyvä porkkana, että he saavat jäädä Sanaahan. Etelän alueet voitaisiin puolestaan laittaa Etelän siirtymäkauden neuvoston hallintaan. Neljännen vyöhykkeen muodostaisi Marib, jälleenrakennuksen lippulaiva ja esimerkki muille.

Maanpaossa saudiarabialaisessa palatsissa istuva presidentti Hadi olisi hyvä ohjata eläkkeelle ja aloittaa kansainvälisten järjestöjen koordinoima jälleenrakennus. Sodan tämän hetken kuummin taistelurintama, Hodeidan satamakaupunki, kannattaisi antaa YK:n hallintaan, josta apu tasapuolisesti ohjattaisiin eri puolille maata. Luomalla työpaikkoja saadaan säännöllisen palkkatulon houkuttelemat asemiehet jättämään sotilaallisten ryhmien rivit. Kun jälleenrakennus on luonut riittävästi vakautta ja kansalaisyhteiskunta uudelleen järjestynyt, voitaisiin vaaleja alkaa suunnitella. Aseiden myynnin sijaan Suomi voisi tarjota sovittelutaitojaan jemeniläisten hädän lopettamiseksi.

Susanne Dahlgren

Kirjoittaja on seurannut Jemenin politiikkaa usean vuosikymmenen ajan

Etelä-Jemenin itsenäisyysliikkeen mielenosoitus Adenin paraatiaukiolla. Katsomon paikat oli varattu naisille.

Syyrian hävityssodan loppunäytökset

Lähi-idän kokonaistilanteen ymmärtäminen edellyttää pitkää historiallista tarkastelua. Nykytilanne on tuhansin sitein kiinni niin viime vuosisatojen siirtomaapolitiikassa kuin imperialismissa ja suurvaltapolitiikassa. Lähi-itää ei voi hahmottaa vain päivälehdistön pinnallisia, ja usein hyvin harvoista lähteistä tulevia, uutisia lukemalla. Malliesimerkki tästä historiattomasta uutisoinnista on jo vuosien ajan ollut Syyrian sota.

Juuri nyt, syksyllä 2018, seuraamme vuonna 2011 alkaneen Syyrian sodan yhtä loppunäytöstä Turkin rajoille sijoittuvassa Idlibin maakunnassa. Siitä, mihin tämä näytös tulee viemään ja mikä tulee olemaan runnellun Syyrian arabitasavallan kohtalo sodan vuosien jälkeen, ei kukaan osanne varmuudella antaa kovinkaan tarkkaa ennustetta. Ainoa varma tosiasia on, että tuhotun maan jälleerakentaminen ja sen koossa pitäminen tulee olemaan valtaisa urakka.

Sodan viime vuosien kulku on merkinnyt Syyrian arabitasavallan armeijan etenemistä useille aiemmin eri islamististen ryhmien hallussa olleille alueille, näiden alueiden vapauttamista. Ryhmien vastarintapesäkkeitä on vielä eri puolilla Syyriaa, ennen muuta erämaa-alueilla. Idlibin maakunta on kuitenkin kapinallisten päävoiman linnakkeena. Syyrian tulevaisuuden kannalta myös tämän keskittymän purkaminen on välttämätöntä pysyvän rauhan saavuttamiseksi ja jälleerakennuksen mahdollistamiseksi.

Kun Syyrian arabitasavallan armeija on ottanut haltuunsa eri kapinallisryhmien hallinnassa olleita alueita, on samalla käynyt hyvin selväksi, kenen rahoittamina ja aseistamina nämä joukot ovat taistelleet. Valloitetuilta alueilta on löytynyt valtavia asevarastoja. Niihin on koottu sekä USA:n, eri eurooppalaisten maiden, Israelin, Turkin että Persianlahden arabimaiden toimittamia aseita ja asejärjestelmiä. Nykyaikaisia ja tehokkaita sodankäynnin välineitä. Aseita ja resursseja ei islamistikapinallisilta todellakaan ole puuttunut.

Pitkä sota Syyriaa vastaan

Jos palataan historiassa taaksepäin, on helppo nähdä, kuinka Syyria sekä sijaintinsa että harjoittamansa politiikan johdosta on joutunut aiemminkin ulkoisten valtojen ja ulkoa ohjattujen voimien hyökkäysten kohteeksi. Kun Lähi-itää

pilkottiin siirtomaavallalle aikanaan 1900-luvun alussa tyypillisen ”hajota ja hallitse -politiikan” mukaisesti eurooppalaisvaltojen kesken, joutui tämä osa Lähi-itää Ranskan valtapiiriin.

Ranskan mandaattikausi

Kun kansallinen mielipide Syyriassa kääntyi siirtomaavaltaa vastaan ja syyrialaiset alkoivat kapinoimalla vaatia itsenäisyyttä, oli Ranskan vastaus massiivisen siirtomaajoukon keskittäminen alueen kukistamiseen. Vuosina 1925–1927 Ranska kävi säälimätöntä sotaa syyrialaisen itsenäistymisvoimia vastaan ja kukisti lopulta kansallisen liikkeen sotilassaappaansa alle. Tämän sodan aikana aiheutettiin koko maalle ja erityisesti Damaskokselle, Syyrian pääkaupungille, mittavia tuhoja lentopommituksilla – tuolloin aivan uudella sodankäynnin aseella.

Toisen maailmansodan vaihtelevat laineet ulottuivat myös Syyrian ja Libanonin alueille. Ranskan kohtalo toisessa maailmansodassa, sen joutuminen Saksan miehittäväksi, heijastuivat suoraan Ranskan siirtomaihin. Saksan miehityshallintoa vastaan nousseella Ranskan vastarintaliikkeellä oli myös sanansa sanottavana sekä Syyrian että Libanonin tulevaisuudesta, kun se brittien tuella sai näitä alueita hallintaansa.

Itsenäistyminen vaakalaudalla

Syyria itsenäistyi vuonna 1946 sille sodan aikana annettujen lupauksen mukaisesti. Hyvinkin kuvaavaa Syyrian myöhemmille kohtaloille oli se, että itsenäistyminen tapahtui tilanteessa, jossa viimeiset ranskalaiset joukot olivat varsin vastahakoisesti poistumassa Syyriasta ja jossa maahan kohdistui vakava hyökkäysuhka USA:n taholta. Asiaa ratkottiin vuonna 1945 perustetussa Yhdistyneissä Kansakunnissa (YK), jonka turvallisuusneuvostossa tarvittiin Neuvostoliiton aktiivista diplomatiata Syyrian itsenäistymisen varmistamiseksi.

Itsenäistynyt Syyria siirtyi ensimmäisten vuosien poliittisen kuohunnan jälkeen vahvasti arabinationalismin ja imperialismin vastaisuuden omaksuneiden arabivaltioiden riveihin. Kylmän sodan rintamalinjat asemoivat sen läntisen suuntautumisen politiikassaan omaksuneiden Persianlahden monarkioiden vastapooliksi ja Neuvostoliiton liittolaiseksi. Jakolinja idän ja lännen vastakkainasettelun vuosina kulki arabinationalististen tasavaltujen ja monarkioiden välillä.

Vakiintumisen kausi

Syyrian tilanteen vakiintumisen kausi alkoi vasta 1960–70-lukujen vaihteessa. Tuolloin valtaan noussut arabinationalistinen Baath-puolue alkoi toteuttaa uutta kansallisen kehityksen politiikkaa. Syyria noudatti imperialismin vastaista politiikkaa sekä edellytti samalla itselleen oikeutta

määritellä yhteiskuntakehityksensä suunta. Nämä linjaukset olivat punainen vaate sekä Israelille että amerikkalaiselle imperialismille. Syyria onkin vuosikymmeniä ollut USA:n silmissä roistovaltio pyrkiessään irti imperialismin otteesta.

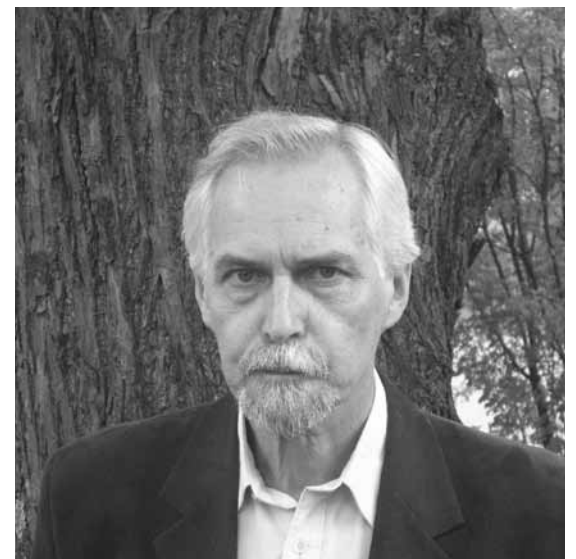
Propaganda ja demonisointi

Tästä pitkästä historiallisesta jatkumosta on noussut se vuosikymmeniä jatkunut epäluulo ja viha Syyriaa kohtaan, josta Syyrian kansa on nyt kuluvan sodan vuosien aikana joutunut maksamaan järkyttävän kalliin hinnan. Hallitsijoiden ja hallitsevien demonisointi on aina ollut osa Lähi-idän maiden vastaisia hyökkäyksiä ja sotia. Reilut puoli vuosisataa Lähi-itää ja sen kymmeniä sotia seuranneena olen nähnyt, että nämä kaikki luonnehdinnat ja leimat on lyöty jo 1950-luvulta asti kaikkiin imperialismin pääkaupungeissa syrjäytettäväksi päätettyihin Lähi-idän johtajiin. Vaikka Lähi-idässä on vaikeaa löytää demokraattisia johtajia, niin diktaattorin leima lyödään vain niihin, joiden linja ei miellytä. Tällä kertaa Syyrian presidentti **Bashar Al-Assad** on sekä ”eläin” että ”diktaattori” ja hänen johtamansa hallitus pelkkä ”regiimi”. Sodan ovat aina myös propaganda- ja mediasotia.

Idlibin vapauttaminen

Syyrian arabitasavallan edessä oleva vaikea tehtävä on puhdistaa tavalla tai toisella tämä kapinallinen alue. Sotilaallisesti tämän maakunnan palauttaminen Syyrian laillisen hallituksen kontrolliin on vaikeaa johtuen tiheästä siviiliasutuksesta. Varsinainen ongelma tässä, kuten koko vuodesta 2011 jatkuneessa sodassa, on koko sodan luonne sijaisotana (*Proxy War*).

Idlibiin on nyt koottu ja kokoontunut monen ulkopuolisen maan tukemia ryhmiä, ulkopuolisten valtioiden palkka-armeijoita. Näiden ”omien

Pertti Multanen.

Maailman hallitsemattomuudesta

ryhmien” puolustaminen voisi tuoda taisteluihin paitsi erilaisia provokaatioita niin myös houkuttella Syyrian sotaan sotkeutuneita ulkopuolisia maita sotilaallisiin iskuihin ”omien” puolustamiseksi.

Turkin ratkaisut Idlibin suhteen ovat yksi keisimmistä kysymyksistä. Turkin presidentti **Erdoganin** ja Venäjän presidentti **Putinin** neuvottelu Sotshissa 17. syyskuuta 2018 oli siksi Syyrian tulevaisuuden kannalta äärimmäisen tärkeä tapaaminen. Pahimmat uhkakuvat pystyttiin toivottavasti torjumaan sopimalla Iblibiin maakuntaan luotavasta demilitarisoidusta vyöhykkeestä ja terroristien eliminoinnista alueelta ilman masiivista sotilaallista hyökkäystä.

Tämä kokous voi parhaimmillaan onnistua torjumaan niitä hyökkäysuhkia, joita Syyrialle on viime viikkoina esitetty sekä USA:ssa että eri Euroopan pääkaupungeissa ja YK:n turvallisuusneuvostossa. Näiden perusteina on taas keran ollut ”varmana” esitetty skenaario siitä, että Syyrian arabiarmeija olisi Idlibin tulevissa operaatioissa valmistautumassa kemiallisten aseiden käyttöön ja siten luomassa maakunnassa tietoisesti humanitaarista katastrofia.

Nuo propagandistiset uhkaukset kertovat myös siitä, että edelleenkin ei ole luovuttu ajatuksesta pilkkoa Syyria eri ”bantustaneihin”, eikä myöskään tuosta Lähi-idässä surullisen kuuluisasta ja äärimmäisen vahingollisesta hallinnon vaihdon doktriinista ”*Regime Change*”. Pohjois-Syyriassa ja Eufrat-virran itäpuolella USA pitää yllä joukkojaan ja aseistaa liittolaisiaan. Syyrian arabitasavallan tuhoamissuunnitelmat elävät vielä vahvasti.

Syyria on Washingtonin varsinaisille haukoille vain portti Iraniin. Se, että USA kaiken kansainvälisen oikeuden vastaisesti, ilman Syyrian hallituksen kutsua tai hyväksyntää, rakentaa, ylläpitää ja vahvistaa tukikohta-alueitaan myös At-Tanfin (Al Tanf) alueella Syyriassa, Jordanian ja Irakin raja-alueilla, kertoo juuri sen strategiiden halusta pitää kiinni sillanpääasemistaan tulevia Iranin vastaisia toimia silmällä pitäen.

Koko Syyrian sota kaikessa järkyttävyydessään on tässä ”suuressa strategisessa pelissä” nähtävä USA:n imperialismiin ja sen liittolaisten yrityksenä raivata jälleen yksi arabinationalistinen valtio pois näiden suunnitelmien tieltä. Tässä ei muutama miljoona ihmishenki paljon paina, kuten ei painanut naapurimaassa Irakissa, kun sinne myöskin täysin kansainvälisen oikeuden vastaisesti hyökättiin vuonna 2003.

19.9.2018

Pertti Multanen

Läbi-itään erikoistunut kansainvälisten subteiden historian dosentti

Kirjassa ”*The Divide*” (Kuilu) **Jason Hickel** selvittää ansiokkaasti maailman talousjärjestelmän toimintaa ja tekijöitä, jotka ovat saaneet aikaan ja pitävät yllä maailman maiden jakautumista kahteen joukkoon; niihin, jotka häviävät jatkuvasti epäsuhtaisessa valtasuhteessa eivätkä pääse kehityksen alkuun, ja niihin, jotka imevät toisten resursseja ja pitävät ne köyhyydessä.

Vaikka kaikkien maailman köyhyysongelmasta kiinnostuneiden kannattaisi lukea kirja ja se antaisi laajemman esittelyn, poimitaan siitä tässä vain yksi yksityiskohta esimerkkinä siitä, miten maailmassa yksittäiset tapahtumat voivat laukaista kauaskantoisia kehityskulkuja.

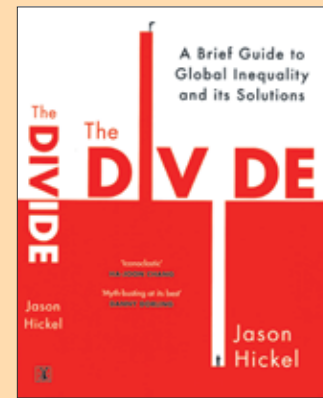
Toisen maailmansodan jälkeen 1970-luvulle mentäessä johtavien länsimaiden kolonialismin ajalta periytynyt ylivalta köyhiin Etelän maihin oli alkanut murentua, ja nämä vaativat yhä voimakkaammin reilumpia kauppasääntöjä ja luonnonvarojensa ja tuotantonsa saamista niiden omaan hallintaan. Länsimaat, Yhdysvallat etunäissä yrittivät kiivaasti kehittää strategioita dominanssinsa säilyttämiseen.

Pelastus tulikin yllättävällä tavalla. Kun arabimaat olivat epäonnistuneet tavoitteissaan vuoden 1973 Jom Kippur -sodassa saada Israelilta takaisin vuonna 1967 menetetyt alueet Yhdysvaltain Israelille antaman massiivisen aseavun johdosta, ne turvautuivat öljyaseeseen ja yrittivät painostaa Yhdysvaltoja rajuilla hinnankorotuksilla ja lopulta öljynvientisaarrolla. Tuloksena öljyntuottajamaihin virtasi valtava määrä rahaa, joka kiertyi kuitenkin takaisin lähinnä amerikkalaispankkeihin. Näille taas syntyi ongelma, minne sijoittaa rahat. Ratkaisuna oli myydä ne lainoina kehitysmaihin. Kehityksen janossa ja pääomien

puutteessa nämä olivat helppoja uhreja riskipitoisten ja katteettomien sopimusten kauppiaille. Seurauksena Etelän velkatasot nousivat pilviin. Suurta osaa lainoista ei edes voitu käyttää tuotannon kehittämiseen, vaan ne menivät kallistuneen energian maksamiseen.

Tästä alkoi Etelän kasvavan velkakierteen aikakausi, jonka kuluessa se on alistettu Maailmanpankin ja Kansainvälisen valuuttarahaston uusliberalististen ”rakenteellisten sopeuttamisohjelmien” ja lainaehtojen pakkopaitaan. Nämä talouskuria, yksityistämistä ja liberalisointia edellyttävät ohjelmat ovat aiheuttaneet maille suurta taloudellista ja yhteiskunnallista vahinkoa. Esimerkiksi Libanonin valtionbudjetista velkojen hoitoon menee 52 prosenttia ja terveydenhoitoon ja koulutukseen yhteensä vain 23 prosenttia.

Seppo Rinne

Jason Hickel: The Divide. A Brief Guide to Global Inequality and its Solutions, London 2017

AKYS-tiedote 2/2018 Arabikansojen ystävyysseura ry

Päätoimittaja Ilona Junka
Taitto Asmo Koste
Kielentarkistus Marjatta Laiho

Kirjoituksissa esiintyvät mielipiteet eivät ole Arabikansojen ystävyysseuran virallisia kantoja.

Liity AKYSin jäseneksi

Lisätietoa akys.fi
facebook.com/akystiedotus
postitse AKYS, PL 698, 00101 Helsinki
Jäsenmaksutili FI97 8000 1201 6693 56
ja viitenumero 70001.

Avusta AKYSin kautta

Antamalla yhteystietosi saat AKYSiltä raportteja keräyksestä ja keräysvarojen käytöstä.

Akysin tukitilit

Libanonin palestiinalaispakolaiset:

Kummilapsitili
FI93 8000 1101 2300 02, viite 1009
Päiväkotilasten kummit
FI56 8000 1700 4747 46, viite 2008
Kummivanhustili
FI20 8146 9710 0461 36, viite 2011
Syyriasta paenneiden perheiden avustustili
FI93 8000 1101 2300 02, viite 7744

Palestiina:

Länsiranta, Betlehem tukitili
FI95 8000 1300 9905 05, viite 3007
Gaza-katastrofitili
FI14 8000 2710 0992 26, viite 3214

Keräyslupa POL-2015-8218. Rahankeräyslupan myöntäjä: Poliisihallitus. Luvan saaja ja kerääjä: Arabikansojen ystävyysseura ry. Lupa POL-2015-8218 myönnetty 15.10.2015. Toimeenpanoaika ja -alue: koko Suomen alue Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Varat käytetään vähävaraisten palestiinalaisten tukemiseen Libanonissa, Länsirannalla ja Gazassa.

Palestiinan hyvän tahdon lähettiläs

Israel on keväästä asti testannut kemiallisia aseita Gazan protestojilla.

14-vuotiaan gazalaispojan isän viesti hermomyrkyn uhriksi joutuneesta lapsestaan on esimerkki siitä, mitä Israelin hyökkäykset saavat aikaan.

Isän julkaisema viesti tiistaina 14. elokuuta: ”Sain viime perjantaina järkyttävän puhelun Gazan rajalla mieltään osoittavilta nuorilta: Poikani oli loukkaantunut viime perjantaina. Se on jo kolmas kerta, kun poikani loukkaantui Gazan rajoilla maaliskuun Suuren paluun mielenosoitusten aikana, mutta nyt hänen loukkaantumisensa on hyvin vakava. Poikani hengitti kaasupommeista peräisin olevaa tappavaa kaasua. Se vaikutti poikani hermostoon aiheuttaen voimakkaita kouristuksia viiden minuutin välein. Nyt poikani on sairaalassa, mutta voimakkaat kouristukset jatkuvat jo viidettä päivää. Lääkärit yrittivät tehdä analyysyjä ja diagnoosia parhaansa mukaan, mutta he eivät voi hoitaa häntä, koska Israel on rajoittanut lääkkeiden saatavuutta eikä poikani tarvitsemia hermomyrkkylääkkeitä ole saatavilla. Oireet käyvät yhä hallitsemattomammiksi. Lääkärit kertoivat minulle, että poikaani voidaan auttaa vain Israelissa tai muualla Gazan ulkopuolella. Ihmettelen, miksi Israel tappaa lapsiamme ja estää meitä hoitamasta heitä. Pyydän humanitaarisia järjestöjä kaikkialla maailmassa, kaikkia maailman hallituksia, Palestiinalaishallinnon presidenttiä sekä Ismail Haniyehia ja jokaista, jolla on lämmin sydän, auttamaan poikaani saamaan kiireesti hoitoa Gazan ulkopuolelta, jotta hän paranisi pian!”

Elokuun lopulla isä viestitti, että hänen poikansa on edelleen puoliksi koomassa, enimmäkseen tajuttomana, ja vain ajoittain tajuissaan. Hän kouristelee yhä viiden minuutin välein.

Aseiden valmistajat, lähinnä Yhdysvallat, Israel ja Yhdistynyt Kuningaskunta, käyttävät Gazan miehitystä testatakseen uutta teknologiaa.

Suuri Paluu -mielenosoitukset alkoivat 30. maaliskuuta. Huhtikuusta lähtien on olemassa kuvamateriaalia ja asiakirjatodisteita kemiallisten aseiden käytöstä mielenosoittajia vastaan. Toukuussa julkaistiin lisää kuvamateriaalia miehitysvallan laittomasta kemiallisten aseiden testaamisesta. Mikään hallitus tai kansainvälinen elin ei ole ryhtynyt toimiin tai ollut valmis lähettämään valtuuskuntaa Gazaan tutkimaan asiaa.

Gazan lääkärit ovat todenneet, että oireita aiheuttaa tuntematon kaasumainen kemiallinen hermomyrkytys joka hyökkää uhrin koko hermojärjestelmää vastaan aiheuttaen rajuja kouristuksia, tukehtumista, kooman ja joissakin tapauksissa kuoleman. Tämä lapsi ja muut kemiallisten sodankäyntien siviiliuhrit voitaisiin hoitaa yksinkertaisella lääkkeellä, jonka viennin Gazaan Israel estää.

ICSPR-järjestö välitti jo huhtikuun lopussa Gazan terveysministeriön ilmoituksen, ettei Gazan sairaaloilla enää ole tarvikkeita loukkaantuneiden hoitamiseen. Tarvikkeiden puutteessa potilaita lähetetään kotiin odottamaan kohtaloaan, koska ”emme voi tehdä mitään auttaaksemme heitä”. ICSPR raportoi myös, että Gazan parhaimmista lääkäreistä 50 lopetti työt heinäkuussa, koska he eivät näissä olosuhteissa pystyneet pelastamaan ihmishenkiä. Terveysministeriö ei myöskään kykene seuraamaan haavoittuneiden uhrien toipumisprosessia.

Ariyana Love

Julkaistu *Global Research* -sivuilla 16. elokuuta 2018. <https://www.globalresearch.ca/israel-again-tests-chemical-weapons-on-gaza-protesters/5650822>.

Suomentanut ja toimittanut Ilona Junka

”Meidän on vaadittava tutkimusta Israelin laittomasta kemiallisten ja kiellettyjen aseiden kohdistamisesta siviileihin. Meidän on vaadittava, että Gazan rajat ovat avoimia kaikelle tarvittavalle humanitaariselle avulle,” sanoo Palestiinan hyvätahdon lähettiläs Ariyana Love. Yhdysvaltalaisyntyinen Ariyana Love asuu Suomessa ja seuraa aktiivisesti Palestiinan tapahtumia. Israelin hyökkäys Gazaan 2012 kauhistutti häntä. Hän asui vuosikymmenen alkupuolella lähes vuoden Länsirannalla, jossa hän tuli tuntemaan Israelin apartheidin ja miehityksen julmuuden. Palestiinalaisten joustava kulttuuri, heidän arvokkuutensa ja nöyryytensä sietämättömän epäoikeudenmukaisuuden edessä tekivät häneen syvän vaikutuksen. Ariyana Loven kirjoituksia on julkaistu netissä mm. kanavilla *Global Research*, *Middle East Monitor*, *Days of Palestine*.

Ensiapulaukku käytössä.

ICSPR (*International Commission to Support Palestinian Rights*) on kansainvälinen toimielin, joka tukee palestiinalaisten oikeuksia. Se on kansalaisjärjestö, jota johtaa 11 eri alojen palestiinalaista tohtoria (kansainvälinen oikeus, kansallinen lainsäädäntö, liike-elämä, viestintä ym.). Se on yksi neljästä järjestöstä, jotka vastaavat Kansainvälisen rikostuomioistuimen toiminnasta.

ICSPR myöntää hakemusten perusteella Palestiinan hyvätahdon lähettilään arvonimen eri maiden kansalaisille, jotka ovat osoittaneet huomattavaa tukea palestiinalaisten ihmisoikeuksille. Hyvätahdon lähettiläs -ohjelma on Palestiinalaishallinnon, PLO:n ja Gazan viranomaisten hyväksymä ohjelma.

Suuren Paluun mielenosoitusten uhrit Gazan rajalla ajalla 30.3.–4.10. klo 12

	Palestiinalaiset	Israelilaiset
Kuolleet	205	1
Loukkaantuneet	21 888	37

<https://www.ochaopt.org/publications/snapshots>

Israel rajoittaa ankarasti lähes kahden miljoonan gazalaisen mahdollisuuksia elää edes siedettävää elämää. Ihmiset ovat aliravittuja ja vailla toivoa.

AKYS kerää rahaa perusterveydenhuoltoon ja ensiapua antavalle *Palestinian Medical Relief Society* (PMRS) Gazan toimistolle. Viime talvena sieltä toivottiin ensiapulaukkuja onnettomuuksien ja hyökkäysten uhreille. AKYSn lähettämällä, vajaan 2000 euron summalla, PMRS hankki näitä laukkuja ja kiinnitti niihin AKYSin logon. Laukuille on ollut valitettavan paljon käyttöä.